

บทที่ 3

ผลการทดลอง

1. การเพิ่มจำนวนหน่อไม้ฝรั่งเพื่อใช้ในการทดลอง

หน่อไม้ฝรั่งที่เลี้ยงในอาหาร เหลวสูตร MVW สามารถเจริญเติบโตได้ ต้นที่เกิดขึ้นอาจมีสีเขียวปนเหลืองในมีรากและcallus (ภาพที่ 1) เมื่อย้ายจากอาหารเหลวไปยังอาหารร่วนสูตร MMS เป็นcontrol ปรากฏว่าเกิดตนเป็นจำนวนมากและสามารถเจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว ต้นที่เกิดใหม่มีสีเข้มกว่าที่เลี้ยงในอาหารเหลว (ภาพที่2) ส่วนที่ติดกับอาหารร่วนมี callus เกิดขึ้นเล็กน้อย

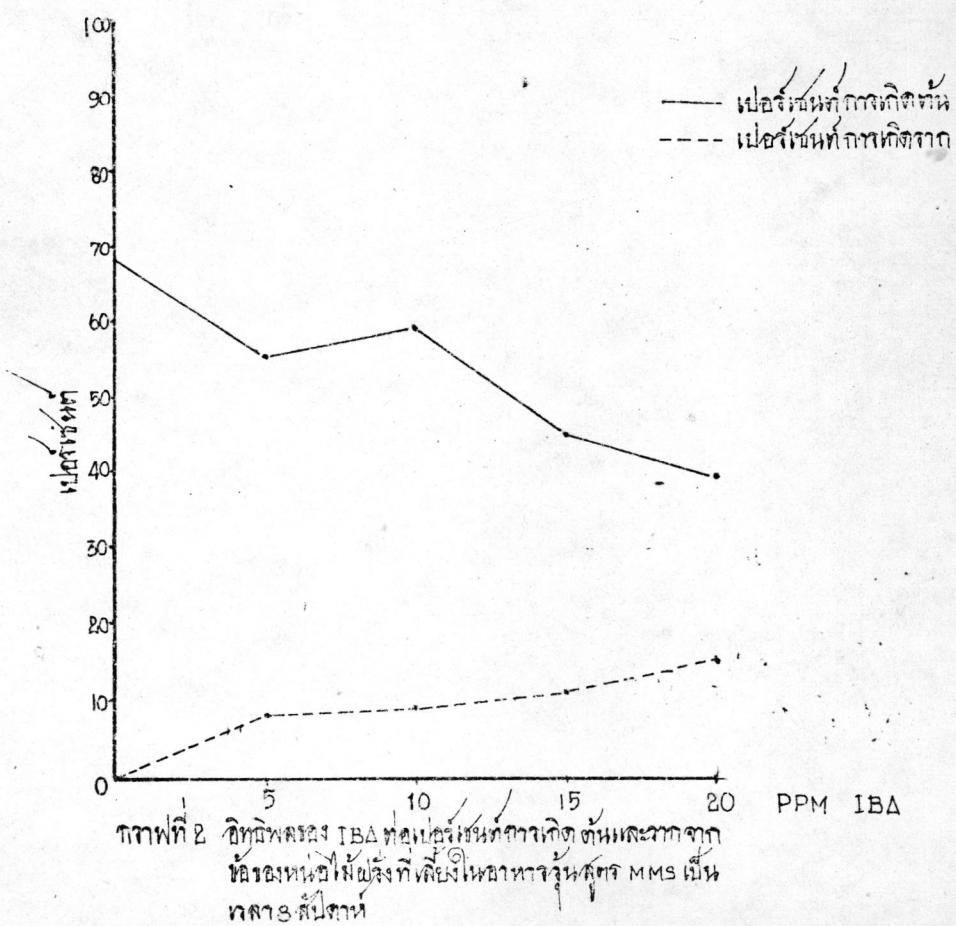
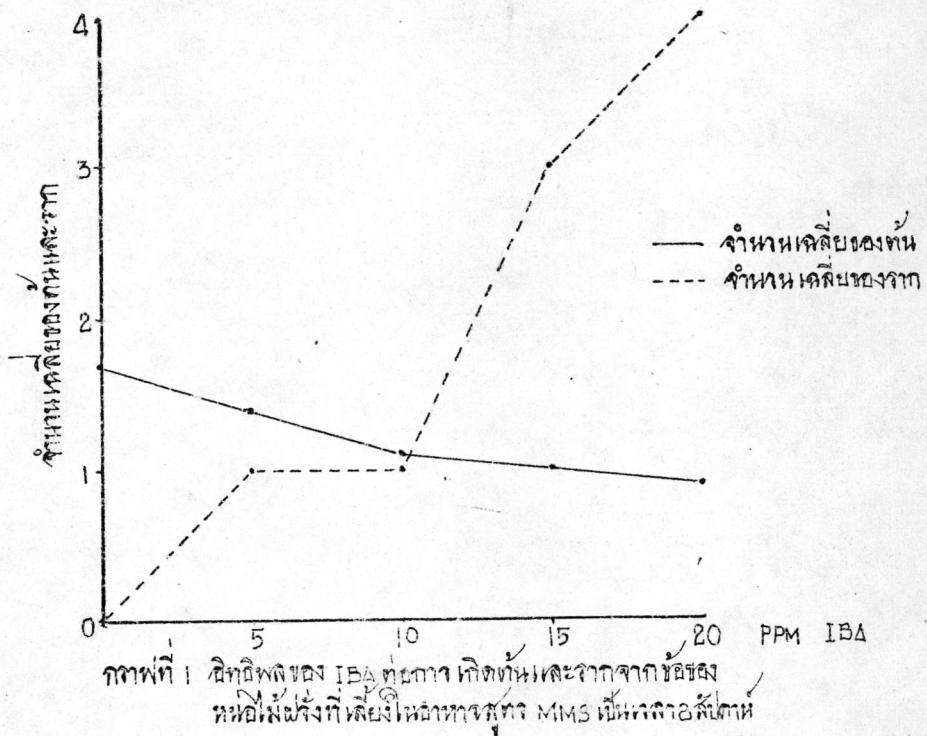
2. อิทธิพลของ IBA ต่อการเกิดตนและรากของหน่อไม้ฝรั่ง (ตารางที่ 1 กราฟที่ 1 และ 2)

ผลของการทดลองเลี้ยงข้อของหน่อไม้ฝรั่งในอาหารร่วนที่มี IBA เช่น 0, 5, 10, 15 และ 20 ppm ต้นเกิดขึ้นได้ในสปคاحتแรกและมีลักษณะสีเขียว บางข้อเกิดต้นได้จำนวนมาก บางข้อเกิดข้อได้จำนวนน้อย หรือไม่มีต้นเกิดขึ้นเลย การเกิดต้นใช้เวลาแตกต่างกัน ในสปคاحتที่ 4 มีรากเกิดขึ้นในบาง treatment รากมีสีน้ำตาลอ่อน รากเกิดต้น 2 ตัวແထ่งกือ บริเวณโภคถุงโดยมี IBA เช่น 5, 10 และ 15 ppm และ บริเวณปล่องทรงร้อยต่ำโดยมี IBA เช่น 20 ppm

ตารางที่ 1 แสดงอิทธิพลของ IBA ต่อการเกิดต้นและรากจากชื้องหนอนในฝรั่ง
ที่เลี้ยงในอาหารวุนสูตร MMS เป็นเวลา 8 สัปดาห์

ความเข้มข้นของ IBA (ppm)	จำนวนที่ ทดสอบ	จำนวนที่ ปลูกเชื้อ	จำนวนเฉลี่ย ต้น/ราก ^a	เปอร์เซนต์การเกิด ^a ต้น/ราก ^a
0	40	38	1.7/0	68.4/0
5	40	36	1.4/1	55.6/8.3
10	40	37	1.1/1	59.5/9.1
15	40	40	1.0/3	45.1/11.1
20	40	28	0.9*/4	39.3/15

หมายเหตุ a รายการจากจำนวนที่เกิดต้น
ที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบ
เทียบกับ control โดยใช้ t test ระดับความเชื่อ
ที่ 95 เปอร์เซนต์

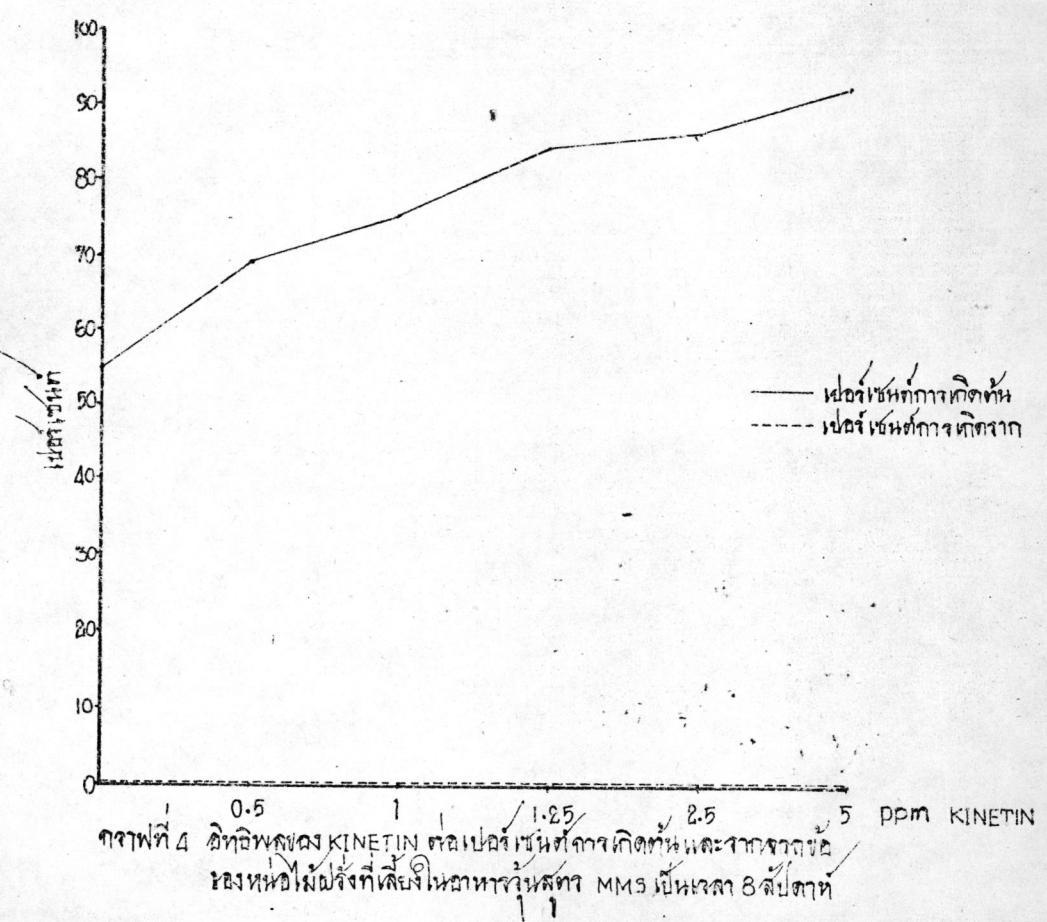
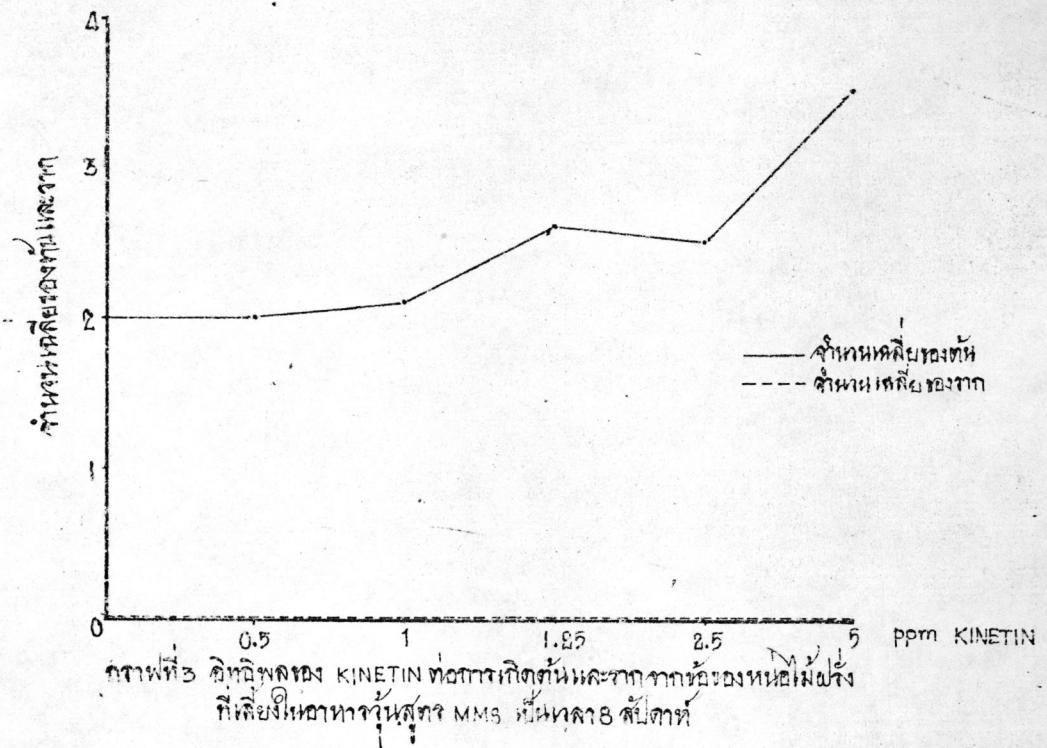
3. อิทธิพลของ kinetin ต่อการเกิดต้นและรากของหน่อไม้ฝรั่ง (ตารางที่ 2
กราฟที่ 3 และ 4)

ผลการทดลอง เดี่ยงช่อของหน่อไม้ฝรั่งในอาหารวุ้นที่มี kinetin เช่น 0,
0.5, 1, 1.25, 2.5 และ 5 ppm ต้นเกิดขึ้นได้ในสปีช่าท์แรกและมีลักษณะลีเชีย
บางช่อเกิดต้นได้จำนวนมาก บางช่อเกิดต้นได้จำนวนน้อยหรือไม่มีต้นเกิดขึ้นเลย การ
เกิดต้นใช้เวลาแตกต่างกัน ต้นที่เกิดขึ้นใน kinetin 5 ppm มีลักษณะอวบ น้ำเงี้ยว
อนกว่าใน control และในสปีช่าที่ 3 เกิด friable callus ที่บริเวณติดกับอาหาร
วุ้น ในความเข้มข้นอ่อนๆ ไม่มี callus เกิดขึ้น

ตารางที่ 2 แสดงอิทธิพลของ kinetin ต่อการเกิดต้นและรากจากช่อของหน่อไม้ฝรั่ง
ที่เดี่ยงในอาหารวุ้นสูตร MMS เป็นเวลา 8 สัปดาห์

ความเข้มข้นของ kinetin (ppm)	จำนวนที่ ทดลอง	จำนวนที่ ปลูกเชื้อ	จำนวนเฉลี่ย ต้น/ราก ^a	เปอร์เซนต์การเกิด ต้น/ราก ^a
0	40	40	2.0/0	55/0
0.5	40	35	2.0/0	68.6/0
1	40	37	2.1/0	75.7/0
1.25	40	39	2.6/0	84.6/0
2.5	40	37	2.5/0	86.5/0
5	40	38	3.5*/0	92.1/0

หมายเหตุ a รากคิดจากจำนวนช่อที่เกิดต้น

4. อิทธิพลของ IBA และ kinetin ต่อการ เกิดต้นและรากของหน่อไม้ฝรั่ง
(ตารางที่ 3 กราฟที่ 5,6,7 และ 8)

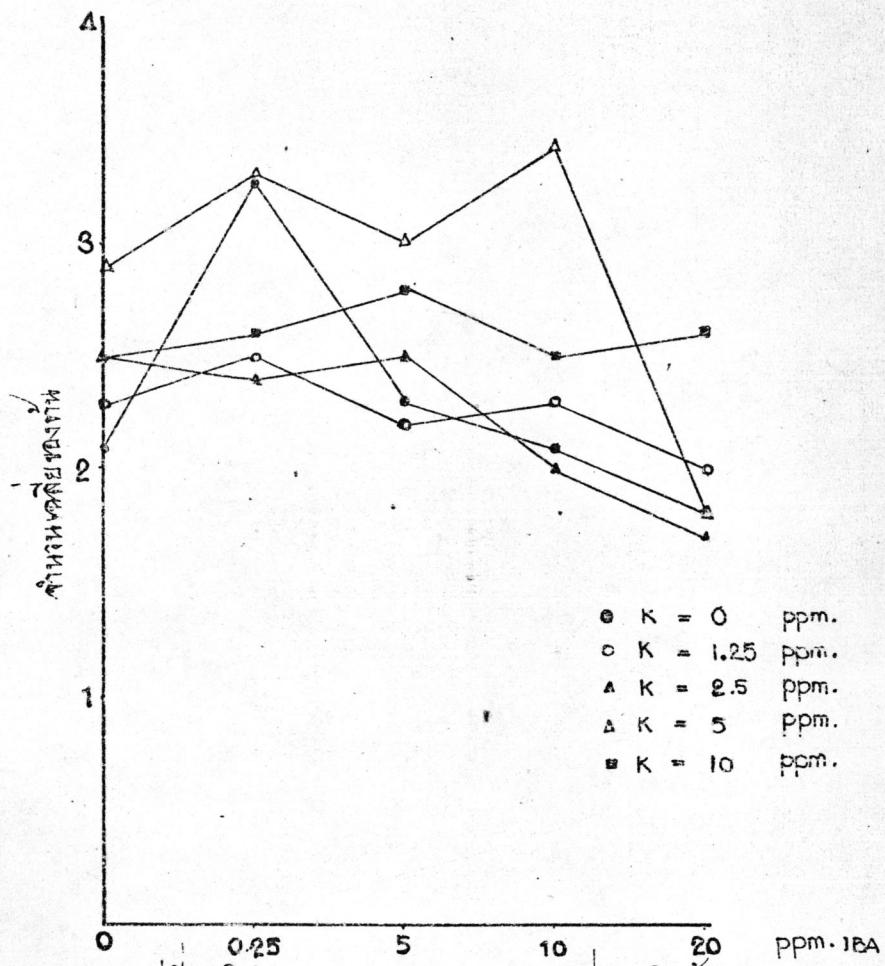
ผลการทดลอง เลี้ยงชื้อของหน่อไม้ฝรั่งในอาหารร่วน ใน combination ของ IBA
เข้มข้น 0, 0.25, 5, 10, 20 ppm และ kinetin เข้มข้น 0, 1.25, 2.5, 5, 10 ppm
ที่น ้า เกิดชื้นได้ในสปีชีส์แรก การ เกิดต้นจากชื้อนี้มีความแตกต่างกัน บางชื้อเกิดต้นได้
จำนวนมาก (ภาพที่ 5c,d) บางชื้อเกิดต้นได้จำนวนน้อย (ภาพที่ 4c,d) หรือไม่มีต้น
เกิดชื้นเลย (ภาพที่ 4a,b) ขอที่เกิดต้นแท้ไม่มีราก (ภาพที่ 4c,d และ ภาพที่ 5a,b)
หรือมีรากจำนวนน้อย (ภาพที่ 6a,c,d) หรือจำนวนมาก (ภาพที่ 6b)

ตารางที่ 3 แสดงอัตราพืชของ IBA และ kinetin ต่อการเกิดต้นและรากจากข้าว
ของหน่อไม้ฟรังที่เดี้ยงในอาหารวุ่นสูตร MMS เป็นเวลา 8 สัปดาห์

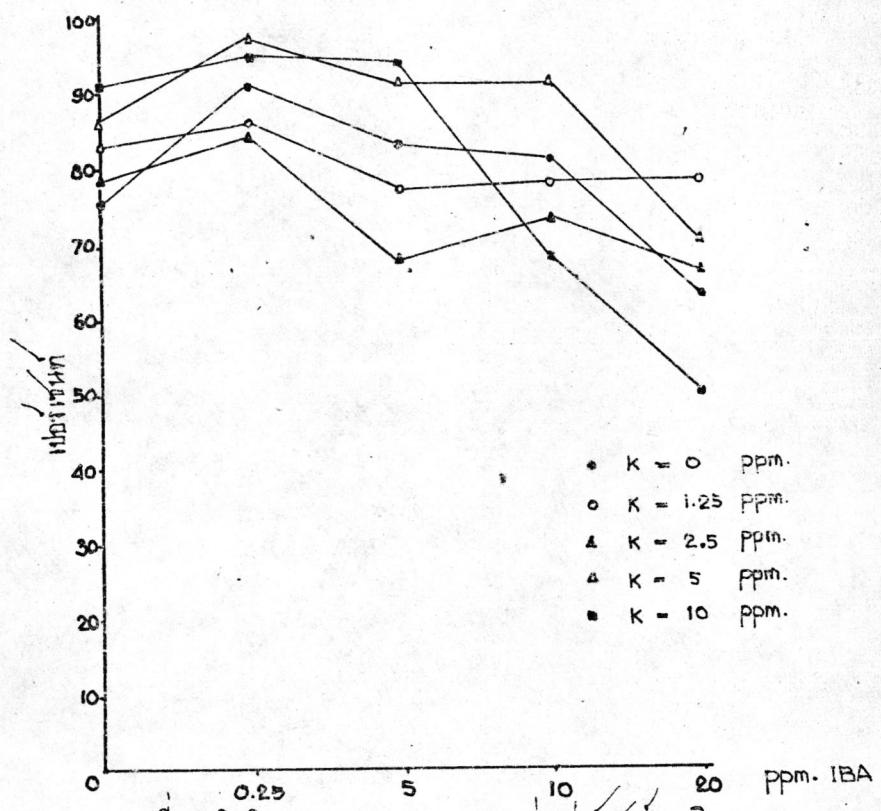
ความเข้ม ความเข้มข้น จำนวนข้อ จำนวนที่ เกิดต้น ปรับเรซิท ปรับเรซิท ขั้นของ ของ ที่ทดลอง ปลูกเชือ ตัน/ราภี ^a ตัน/ราภี ^a การเกิด IBA (ppm) kinetin (ppm)						เรซิท callus
0 0	40	38	2.1/0	76.3/0	-	
1.25	40	36	2.3/0	83.3/0		
2.5	40	38	2.5/0	78.9/0	2.8	
5	40	38	2.9*/0	86.8/0	39.5	
10	40	24	2.5/0	91.6/0	20.8	
0.25 0	40	37	3.3**/0	91.8/0	-	
1.25	40	30	2.5/0	86.6/0	-	
2.5	40	25	2.4/0	84.0/0	8	
5	40	37	3.3**/0	97.2/0	27.0	
10	40	22	2.6/0	95.4/0	9.1	
5 0	40	36	2.3/0	83.3/0	-	
1.25	40	36	2.3/0	77.7/0	19.4	
2.5	40	19	2.5/0	68.4/0	15.8	
5	40	37	3.0*/0	91.4/0	64.9	
10	40	18	2.8/0	94.4/0	50	
10 0	40	38	2.1/0	81.5/0	5.3	
1.25	40	38	2.3/1	78.9/3.3	31.6	
2.5	40	19	2.1/0	73.6/0	10.5	
5	40	35	3.4**/0	91.4/0	57.1	
10	40	22	2.5/0	68.1/0	31.8	
20 0	40	36	1.5/0	63.8/0	5.6	
1.25	40	37	2.0/2.5	78.3/6.8	32.4	
2.5	40	27	1.7/0	66.6/0	55.6	
5	40	37	1.8/0	70.2/0	37.8	
10	40	20	2.6/0	50.0/0	60.0	

หมายเหตุ a รากคิดจากจำนวนข้อที่เกิดต้น

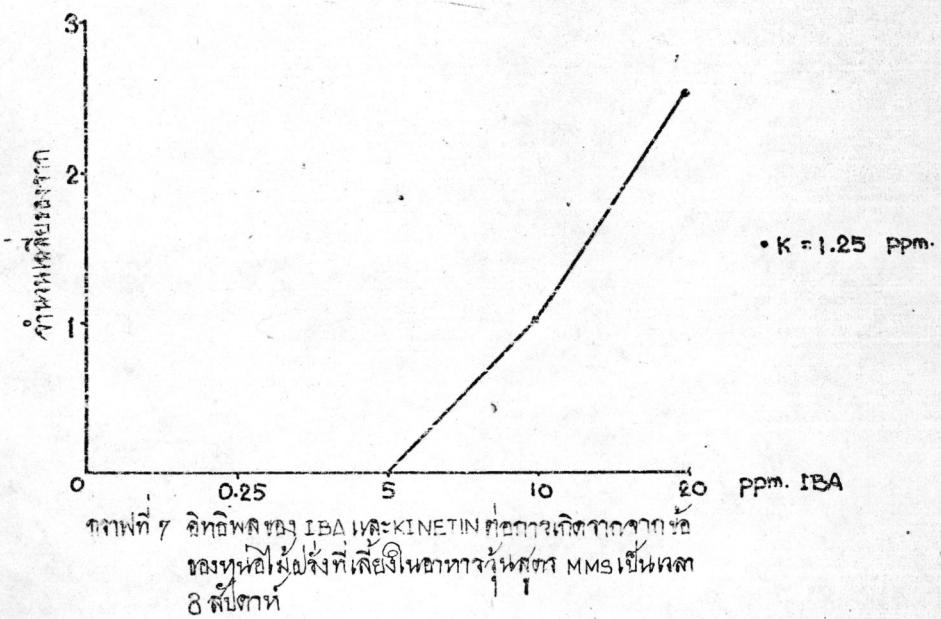
** ที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับ control โดยใช้ t test ระดับความเชื่อมั่น 95% เปอร์เซนต์

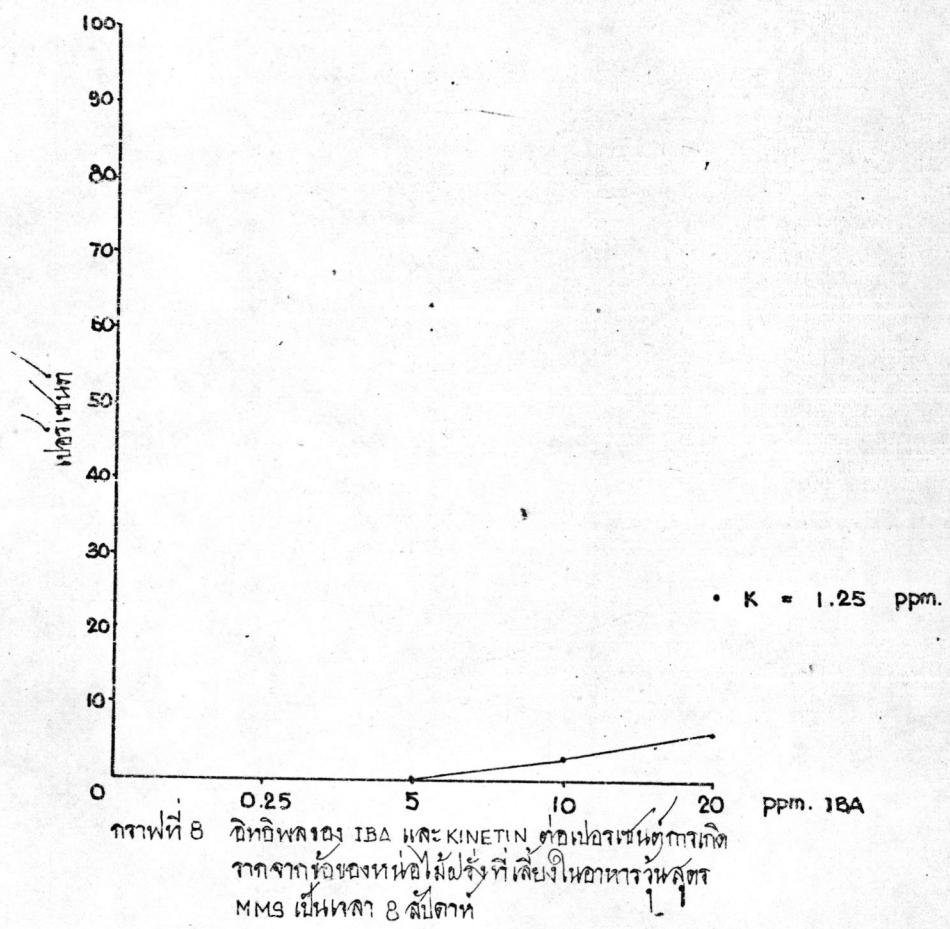

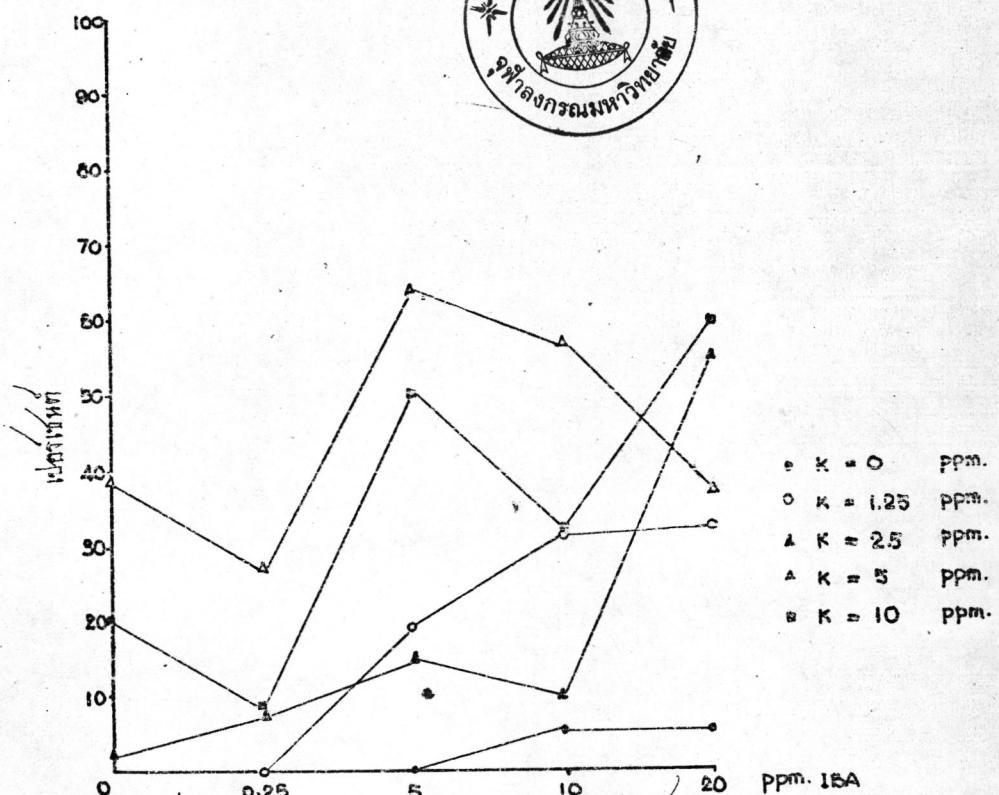
-graph 5: Effect of IBA and KINETIN (K) concentration on rooting percentage of cuttings of MMS plant material.

ภาพที่ 6 อิทธิพลของ IBA และ KINETIN ต่อการเพาะชำ
พืชจากข้อลงทรายฟาร์บีที่เลี้ยงในพืชอาหารน้ำสกัด
MMS เมื่อเวลา 8 สัปดาห์

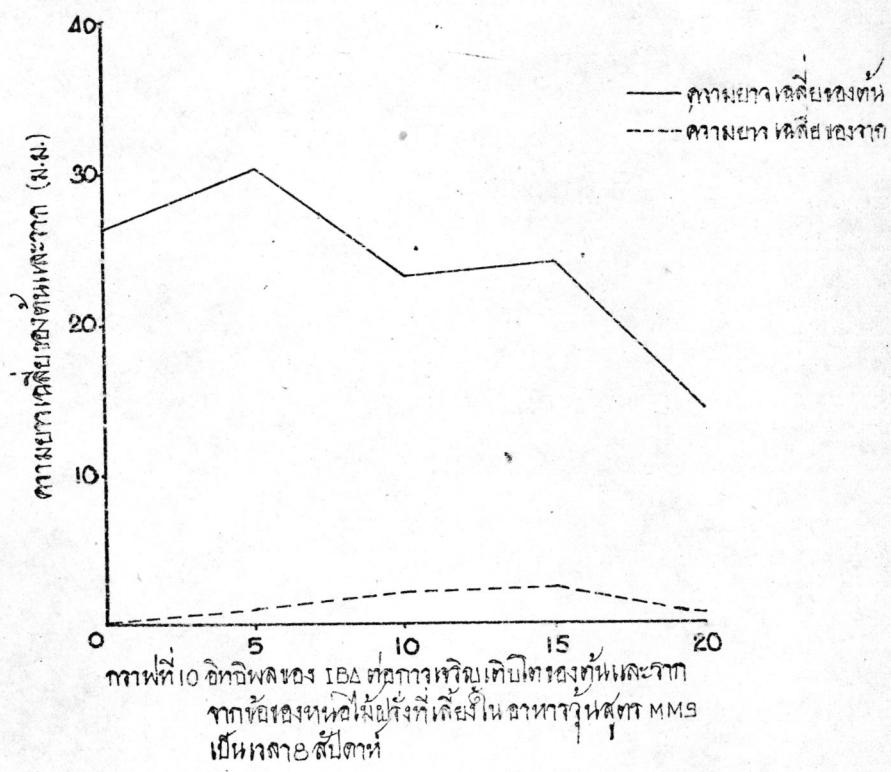
ภาพที่ 9 ผลของการเพิ่ม Konitin และ KINETIN ต่อการเจริญเติบโต
พืช CALLUS จากข้อของหน่อไม้ฟางที่เพาะในสูตร
MMS เป็นห้องถ�าลับปี๊บทาน

5. อิทธิพลของ IBA ต่อการเจริญเติบโตของต้นและรากของหน่อไม้ฝรั่ง (ตารางที่ 4 กราฟที่ 10)

ผลการทดลองเลี้ยงข้อของหน่อไม้ฝรั่งโดยมี IBA เข้มข้น 0, 5, 10, 15 และ 20 ppm มีรากเกิดขึ้นในบางการทดลอง ในเวลา 8 สัปดาห์ มีต้นเกิดขึ้นยาวที่สุด 94 มิลลิเมตร และรากยาวที่สุด 3 มิลลิเมตร

ตารางที่ 4 แสดงอิทธิพลของ IBA ต่อการเจริญเติบโตของต้นและรากของหน่อไม้ฝรั่งที่เลี้ยงในอาหารวุ้นสูตร MMS เป็นเวลา 8 สัปดาห์

ความเข้มข้นของ IBA (ppm)	จำนวนทดลอง	จำนวนที่ปลูกเชื้อ	ความยาวเฉลี่ยต้น/ราก (ม.ม.)
0	40	38	26.7/0
5	40	36	30.3/1
10	40	37	23.8/2
15	40	40	24.0/2.3
20	40	28	14.3**/0.75

6. อิทธิพลของ kinetin ต่อการเจริญเติบโตของต้นและรากของหน่อไม้ฝรั่ง (ตารางที่ 5 กราฟที่ 11)

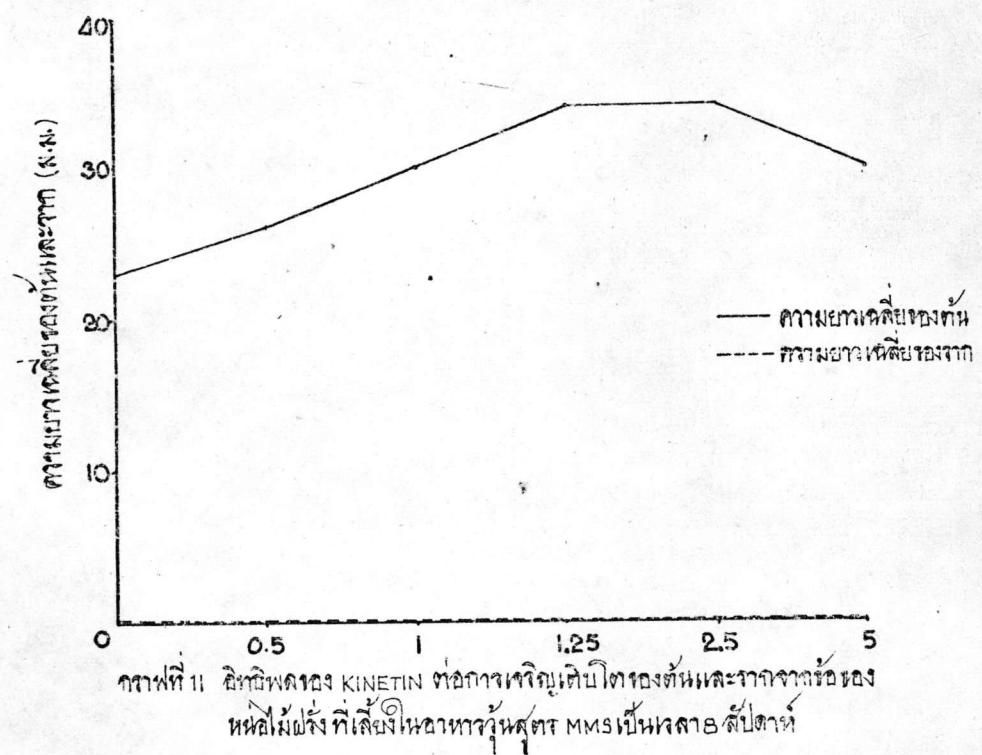
ผลการทดลองเลี้ยงข้อของหน่อไม้ฝรั่งโดยมี kinetin เข็มน 0, 0.5, 1, 1.25, 2.5 และ 5 ppm ในเวลา 8 สัปดาห์ ต้นยาวที่สุด 121 มิลลิเมตร เป็นรากโดยทุกการทดลอง

ตารางที่ 5 แสดงอิทธิพลของ kinetin ต่อการเจริญเติบโตของต้นและรากของหน่อไม้ฝรั่งที่เลี้ยงในอาหารร่วนสูตร MMS เป็นเวลา 8 สัปดาห์

ความเข้มข้นของ kinetin (ppm)	จำนวนที่ ทดลอง	จำนวนที่ ปลูกเชื้อ	ความยาวเฉลี่ย ต้น/ราก (ม.ม.)
0	40	40	23.1/0
0.5	40	35	26.2/0
1	40	37	30.1*/0
1.25	40	39	34.3**/0
2.5	40	37	34.0**/0
5	40	38	30.8/0

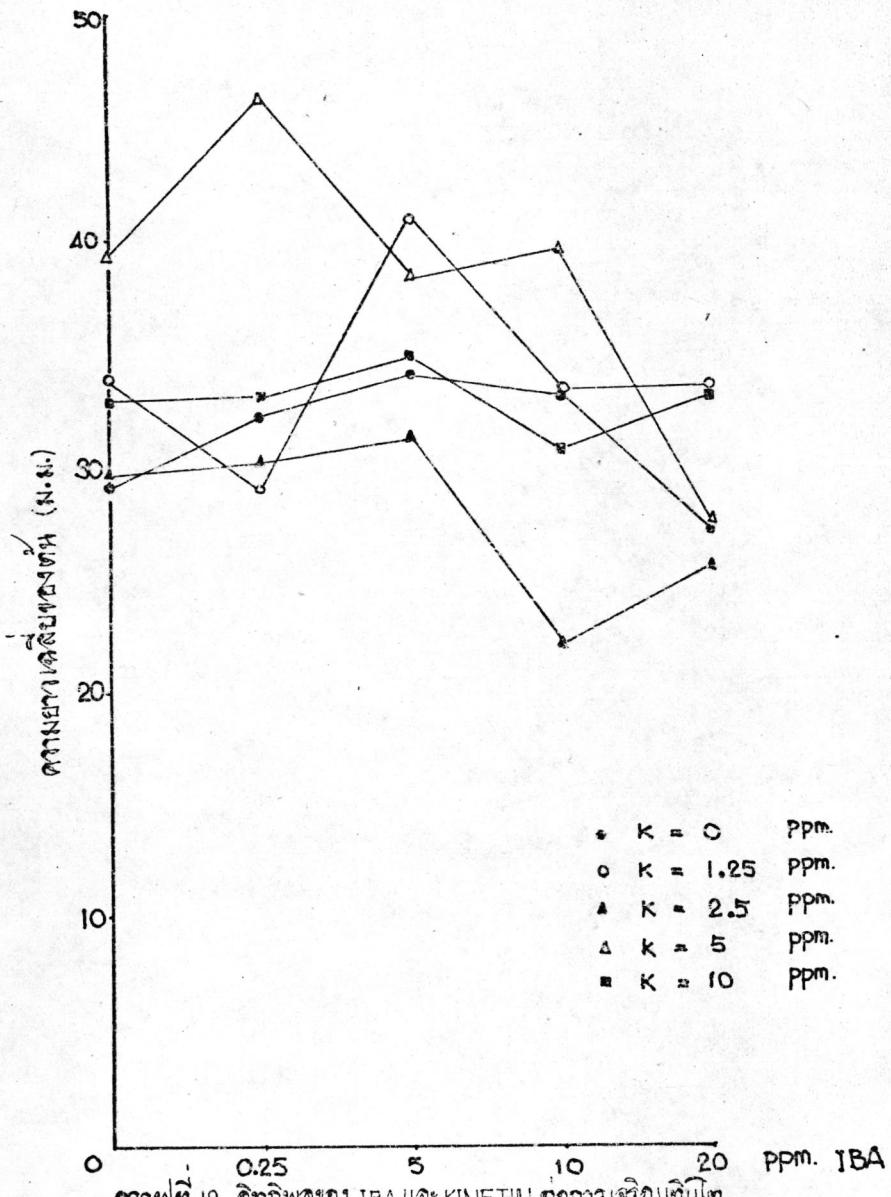
7. อิทธิพลของ IBA และ kinetin ต่อการเจริญเติบโตของต้นและรากของหน่อไม้ฝรั่ง (ตารางที่ 6 กราฟที่ 12 และ 13)

ผลการทดลองเลี้ยงข้อของหน่อไม้ฝรั่งในอาหารร่วนใน combination ของ IBA เข็มน 0, 0.25, 5, 10, 20 ppm และ kinetin เข็มน 0, 1.25, 2.5, 5, 10 ppm ในเวลา 8 สัปดาห์ ต้นยาวที่สุด 190 มิลลิเมตร และรากยาวที่สุด 72 มิลลิเมตร

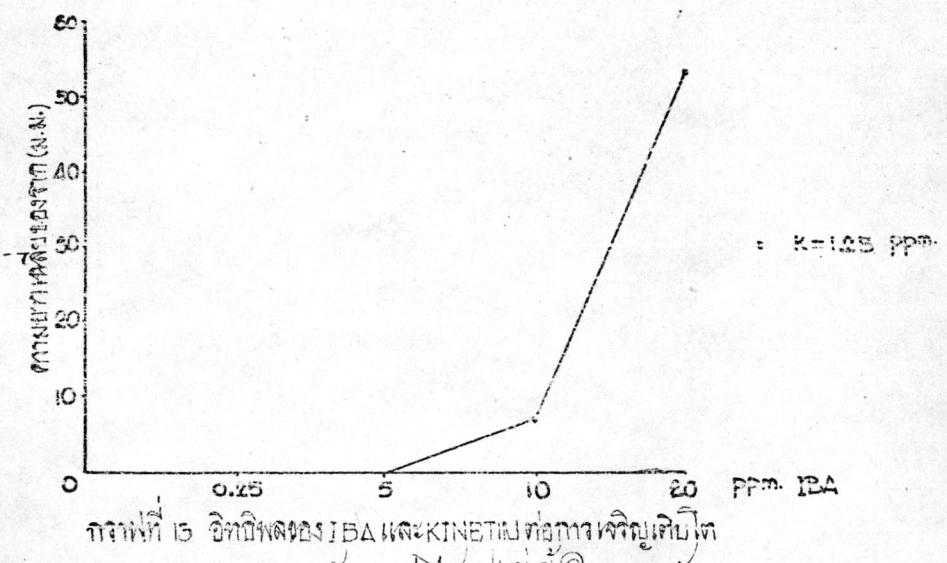
ตารางที่ 6 แสดงอิทธิพลของ IBA และ kinetin ต่อการเจริญเติบโตของหน่อไม้รังที่เลี้ยงในอาหารวันสูตร MMS เป็นเวลา 8 สัปดาห์

ความเข้มข้นของ IBA (ppm)	ความเข้มข้นของ kinetin (ppm)	จำนวนที่ ทดลอง	จำนวนที่ ปลูกเชื้อ	ความยาวเฉลี่ย ต้น/ราก (ม.ม.)
0	0	40	38	29.1/0
	1.25	40	36	34.3/0
	2.5	40	38	29.7/0
	5	40	38	39.5/0
	10	40	24	33.0/0
0.25	0	40	37	32.8/0
	1.25	40	30	29.8/0
	2.5	40	25	30.1/0
	5	40	37	46.3**/0
	10	40	22	33.3/0
5	0	40	36	34.8/0
	1.25	40	36	41.3*/0
	2.5	40	19	31.4/0
	5	40	37	38.3/0
	10	40	18	35.0/0
10	0	40	38	33.2/0
	1.25	40	38	33.5/7
	2.5	40	19	22.4/0
	5	40	35	39.9*/0
	10	40	22	30.9/0
20	0	40	36	27.2/0
	1.25	40	37	33.8/53.0
	2.5	40	27	32.4/0
	5	40	37	27.7/0
	10	40	20	33.7/0

ภาพที่ 12 ผลของการเพิ่ม Konitin
ลงตัวๆ กับเพิ่ม Konitin ที่ต่างกันเท่ากัน
กับ MMS เป็นทางลับๆ

I16030667

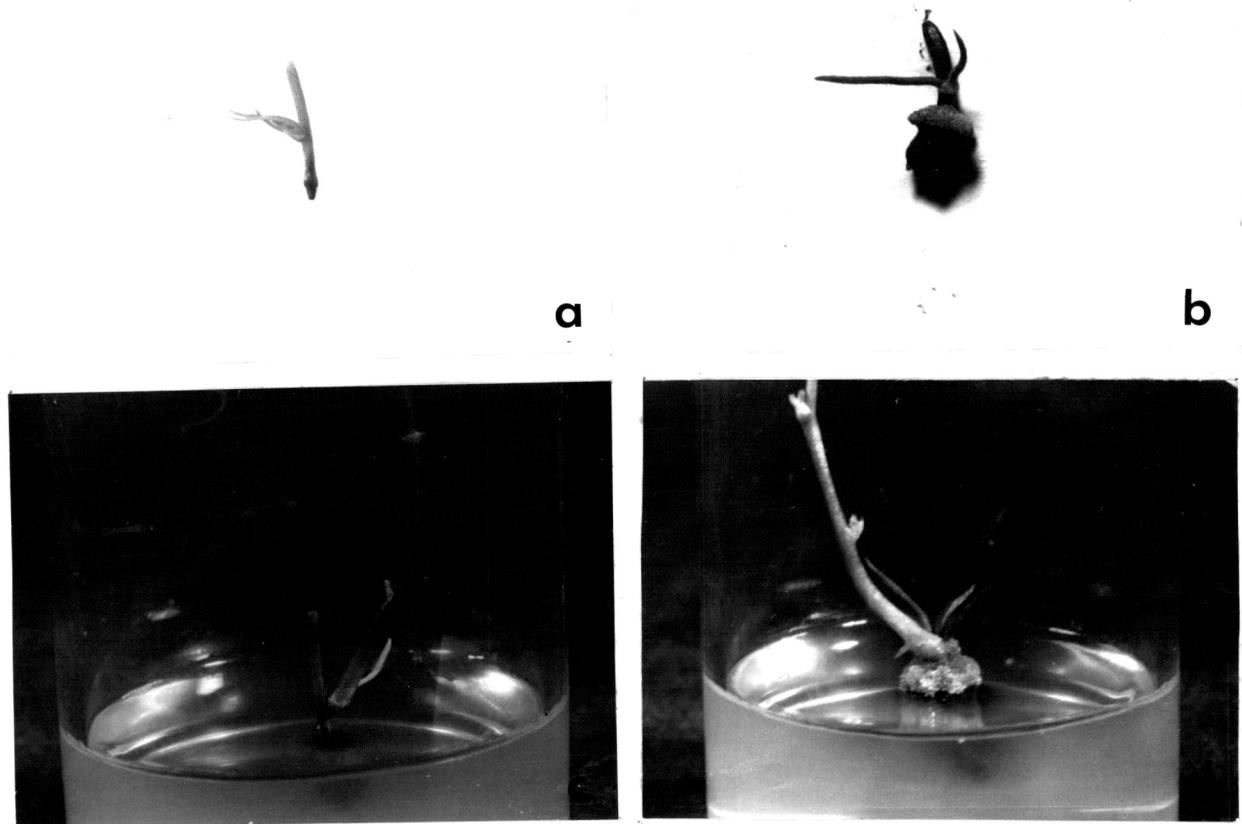
ภาพที่ 16 วิเคราะห์ผลของ IBA และ KINETIN ต่อการเพิ่มรากต้น

เมื่อเทียบกับชุดทดลองที่ไม่เพิ่มตัวเร่งรากจะเห็นว่าต้นที่เพิ่มตัวเร่งรากดีกว่าต้นที่ไม่เพิ่มตัวเร่งราก

สูตร MMS เป็นทดสอบที่ดีที่สุด

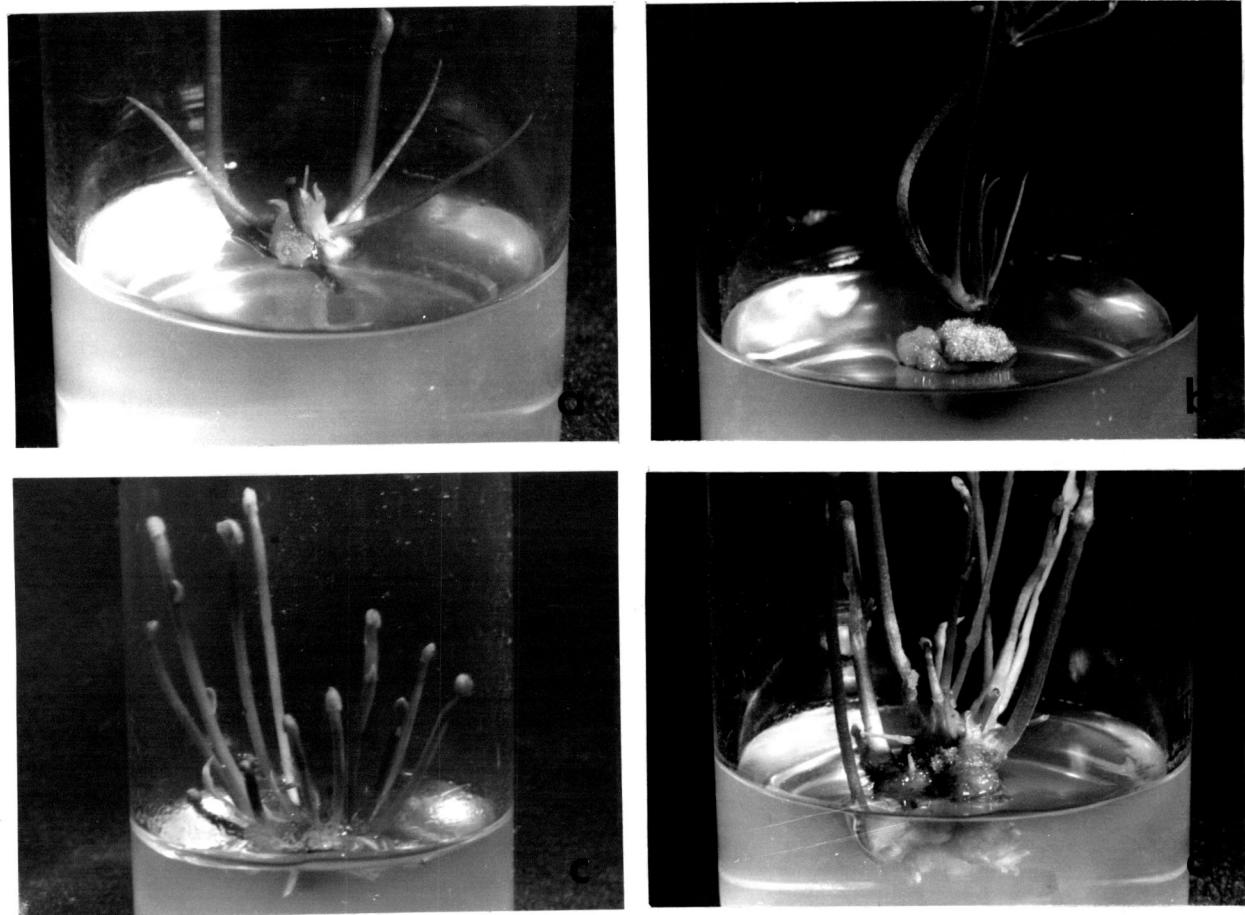
8. Organogenesis จากข้อของหน่อในฝรั่ง

ผลการทดลองเลี้ยงข้อของหน่อในฝรั่ง ใน combination ของ IBA และ kinetin เป็นเวลา 8 สัปดาห์ ผลปรากฏว่า ในมีการเจริญเติบโตหรืออาจมีการเจริญเติบโตเป็น callus เพียงอย่างเดียว หรือมีก้นเพียงอย่างเดียว ต้นที่เกิดขึ้นอาจมีรากหรือไม่มีก็ได้ จาก free hand section พบรากนแรกเกิดจากตาข่าย (axillary bud) ต้นที่สองเกิดจากตาที่อยู่บริเวณโคนก้นของหน่อนแรก และหนอนท่อไปเกิดจากตาที่บริเวณโคนของก้นที่เกิดแล้ว จึงเห็นว่าข้อมูลนี้คือเป็นจำนวนมาก (ภาพที่ 5 c) รากเกิดได้ 2 ตำแหน่ง คือเกิดที่บริเวณข้อ (ภาพที่ 6c, d) และบริเวณปล่องที่ถูกตัด (ภาพที่ 6 a) ในสัปดาห์ที่ 3 มี callus เกิดขึ้นในบาง treatment ลักษณะของ callus เกิดขึ้นนี้ 2 ชนิดคือ friable callus (ภาพที่ 7 c) และ compact callus (ภาพที่ 5 d) ลักษณะของ friable callus ประกอบด้วยเซลล์พวย parenchyma ที่อยู่กันอย่างหลวມๆ (ภาพที่ 7 d) ส่วน compact callus มีผิวนอกเรียบประกอบด้วยเซลล์พวย parenchyma อยู่กันแน่น ตำแหน่งของ friable callus เกิดขึ้นแบบ exogenous บริเวณของ cortex และ epidermis ที่ติดอยู่กับอาหารร่วน friable callus เกิดได้ทั้งข้อที่มีก้น (ภาพที่ 5 b) และข้อที่ไม่มีก้น (ภาพที่ 4 b)

ภาพที่ 4

การเกิดต้นและ callus จากยอดของหน่อไม้พรง (a) ไม่เกิดต้น (IBA 20 ppm + kinetin 0 ppm) X 3 (b) ไม่เกิดต้น และเกิดcallus (IBA 10 ppm + kinetin 0 ppm) X 3 (c) เกิดต้นໄกหწิ่งตน (IBA 10 ppm + kinetin 0 ppm) X 2.5 (d) เกิดต้นໄกหწิ่งตน และเกิด callus (IBA 20 ppm + kinetin 0 ppm) X 2.5

ภาพที่ 5

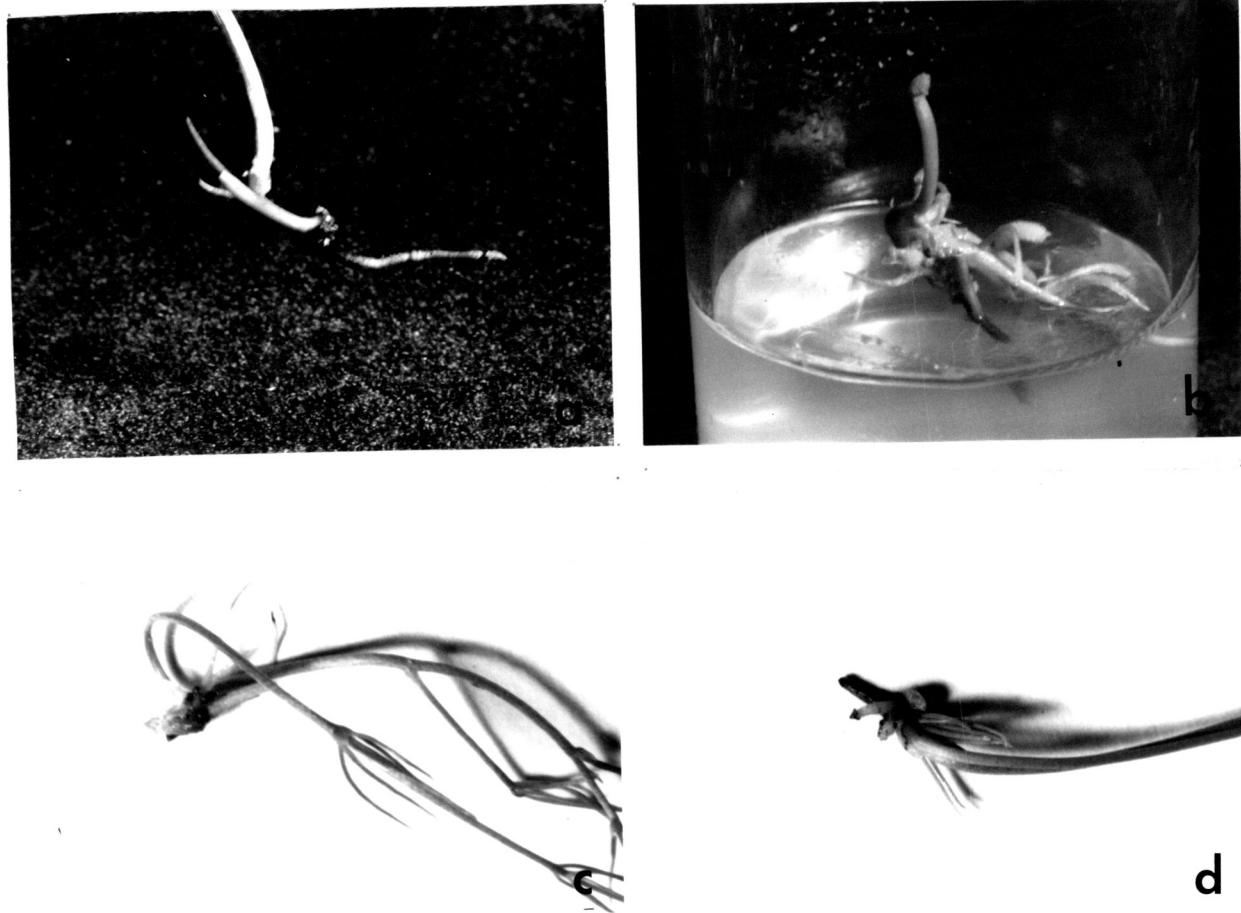
การเกิดต้นมากกว่าหนึ่งตน และ callus จากชื้อของหน่อในฝรั่ง

(a) เกิดตนไก่สองตน (IBA 0 ppm + kinetin 0 ppm) X 2.5

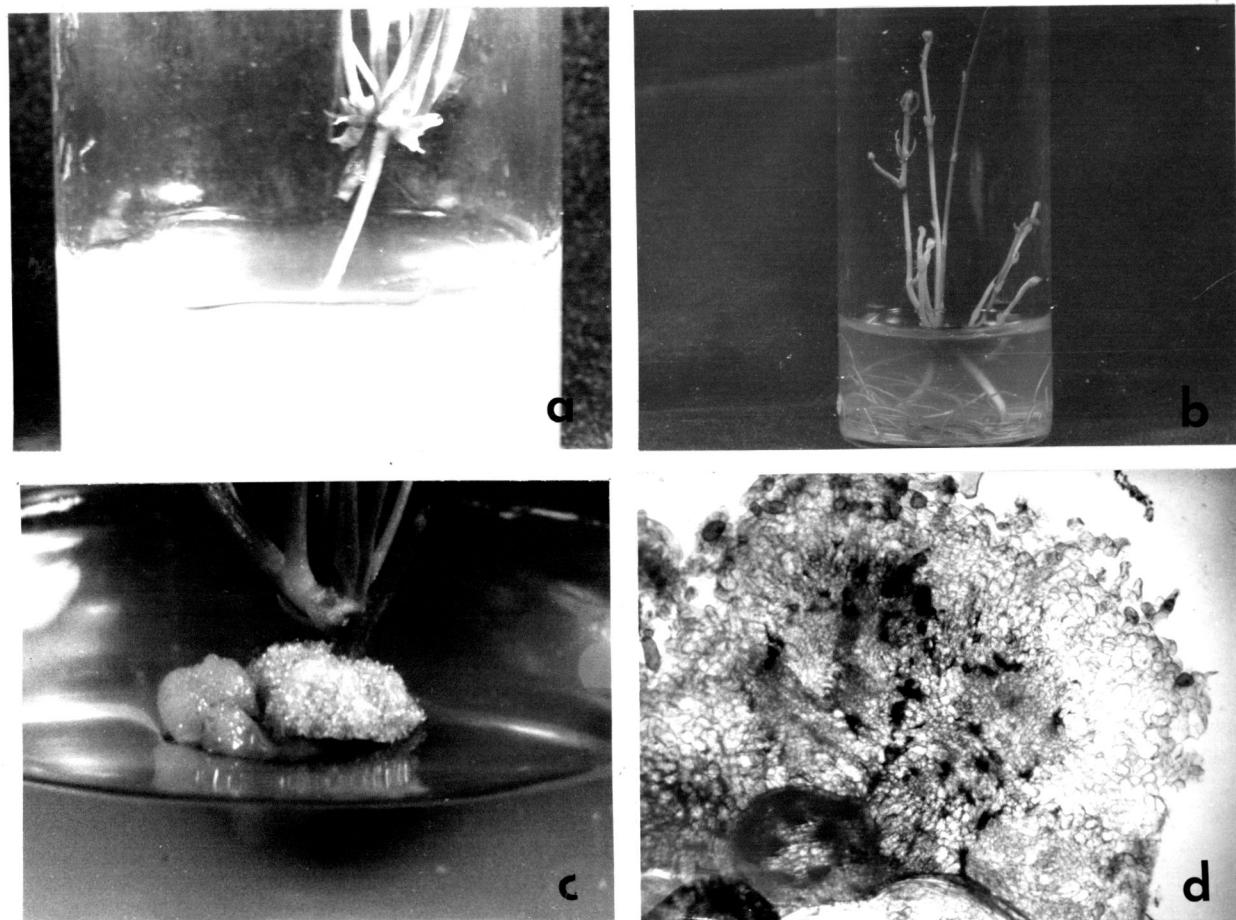
(b) เกิดตนไก่สองตนและเกิด callus (IBA 20 ppm + kinetin 1.25 ppm) X 2.5

(c) เกิดตนไก่จำนวนมาก (IBA 0.25 ppm + kinetin 5 ppm) X 2

(d) เกิดตนไก่จำนวนมากและเกิดcallus (IBA 5 ppm + kinetin 5 ppm) X 2.5

ภาพที่ 6 การเกิดต้น รากและ callus จากข้อของหนกไวนิฟร็อง (a) เกิดต้นໄคหันง
ตนและเกิดรากจำนวนมาก (IBA 10 ppm + kinetin 1.25 ppm) X 2.5
(b) เกิดต้นໄคหันงตนและจำนวนมากเป็นเดียวไว้เป็นเวลา 16 ลัมป์กาน
(IBA 15 ppm + kinetin 0 ppm) X 2.5
(c) เกิดต้นໄคสองตน เกิดรากໄคหันงราก (IBA 5 ppm + kinetin
0 ppm) X 2.5
(d) เกิดต้นໄคสองตน เกิดราก 1 ราก และเกิด callus (IBA 10 ppm
+ kinetin 0 ppm) X 2

ภาพที่ 7 การเกิดต้นและรากจากกากว่านหินและ callus จากยอดของหน่อในฟรัง

(a) เกิดต้นจำนวนนากและเกิดราก 1 ราก (IBA 20 ppm + kinetin 1.25 ppm) X 2.5

(b) เกิดต้นໄค์จำนวนมากและเกิดรากจำนวนมาก (IBA 20 ppm + kinetin 1.25 ppm) X 1

(c) ลักษณะภายในของ friable callus X 6

(d) ลักษณะภายในของ friable callus X 20

9. การขยายข้อของหน่อใบฟรังไปปลูกในดิน
ข้อของหน่อใบฟรังที่มีเทคนิคตัดหัวอุดกนั้น callus เกิดขึ้น เมื่อย้ายไปปลูก
ในดินจะตาย ข้อที่เกิดหักศอกและรากร่องเลี้ยงไว้เป็นเวลา 16 สัปดาห์ จึงสามารถ
นำไปปลูกในดินได้

ภาพที่ 8

ข้อที่เลี้ยงในอาหารร่วนสูตร MMS + IBA เบนซ์ 20 ppm + kinetin
1.25 ppm เป็นเวลา 16 สัปดาห์ ชื้นเมีราก และต้นที่แข็งแรงดีแล้ว
จึงย้ายไปปลูกในดินสามารถเจริญเติบโตก่อไปได้ x .5